

שטחים כבושים
הכל יורים בכל

הכיבוש נכנס לשלב חדש: ליהודים מותר לירות ולהרוג בכל הזדמנות. הערבים מבצעים פיגועים פרטיים

דבר מוזר מתרחש עתה, כמעט מדי יום, בגדה המערבית וברצועת עזה. צה"ל מודיע כי ילד או אשה נהרג או נפצע, כאשר מכונית סירבה לעצור ליד מחסום. החיילים פתחו באש באוויר, וכתוצאה מכך נהרג ילד / נהרגה אשה / נפצעו ילד / נפצעה אשה.

ההסבר הסביר היחיד לתופעה זו הוא שהנהגים הערביים לקו בהתקף קולקטיבי של שיגעון. שום אב נור"מלי, שבנו הקטן יושב לידו, אינו מנסה לפרוץ מחסום של חיילים אשר אצבעם על ההדק. שום נהג אינו נוהג כך כאשר יושבת לידו אשתו.

האם השתגעו הערבים? האם הם נאחזים, בפאניקה למראה חיילים ישראליים. עד כדי כך שהם בורחים וגור"מים להרג יקיריהם? או שמא הודעות צה"ל אינן סבירות, והן פשוט מחפות על חיילים הפותחים באש בכל הזדמנות, על-מנת להרוג?

לירות? בבקשה! אין ספק ש

קיימת כיום מערכת של עידוד לכל יהודי הפותח באש על ערבי. גיבור השבוע היה ישראלי, רוויזר ניסט ותיק, איש צה"ל, שהיה בדרגה לכתל המערבי בבוקר שלפני יום הכיפורים, וכלייה ערבי, הודיע לכל כמופרע שנפשו, נטפל אל האשה בתנועות מאיימות, כפי שהוא נוהג לעשות תמיד. לא היה ביריו נשק, אלא מתת ישן. הישראלי פתח באש, ירה כדור בראש הערבי והרג אותו במקום.

לא יכול להיות שמץ של ספק בכך שאותו אורח ישראלי לא היה מעלה על דעתו להתנהג כך אילו נתקל ביהודי מופרע כחורה, כאותה הנהגות יצר מן. הוא ירה מפני שזה קרה בירושלים המיוחדת, ומפני שהאיש היה ערבי. ההמשך היה חמור יותר. המיטרה חקרה את האיש ושיחררה אותו. לכן בוד יום הכיפורים. למחרת היום הומן שוב, נחקר ושחרר. ושוב: אי אפשר להעלות על הדעת התנהגות כזאת של המיטרה, אילו ירה יהודי ביהודי — שלא לרוב כלל על מיקרה שבו ירה ערבי ביהודי.

אין ספק: אצל שילטונות הצבא והמיטרה, בחסות הרמטכ"ל והמפ"כ, שרשי המיטרה והשירותים (שניהם אנשי המערך) קיימת עתה נטיה לסלוח לכל יהודי הפותח באש על ערבי. ואולי אף לעודד אותו לנהוג כך.

עידן חדש. תהליך מקביל קורה בצד השני. חוליה ערבית ירתה מן המארב באוטובוס ליד החלוחל. מתנהלים מיהרו לחלוחל, היכו חיילים ואנשיטלוויזיה, העלו באש בתים של ערבים ועשו שפטים כאוות נפשם.

כמעט מדי יום מבוצעים עתה פיגועים אשר — לדעת מוסדות הבטיחון — אינם באים ביוזמת אירגונים מבחוז. אלא הם פרי יוזמה מקומית של בנייה המקום. משמע: התנגדות ה מווייתת היא עתה משאת נפשה של האוכלוסיה כולה והצעררים כפרט.

אין ספק: כפרוס תשמ"ז נכנסו הכיבוש וההתנגדות לשלב חדש. הוא מזכיר את נכונן ואירלנד הצפופניות. הכל יורים בכל.

מוות בשוק החלפנים

חלפנים בשוק השחרור ברחו בשראו את החיילים.

לאחר מזהם זה עלה ביוקר מזה שבועות אחדים, מאז הנתג"היד החוקה" בשטחים הכבושים, גוב"רות תלונות התושבים על התעללויות

מצד החיילים, ירי בנסיבות לא ברורות ומיקרים של הריגה. כתב דבר כדרום, דני צידקוני, אסף רשימה ארוכה של תלונות כאלה כעוה. אחת מהן היתה חמורה במיוחד.

דיווח השבוע דני צידקוני: מיקרה המסעיר את התושבים הוא הריגתו מידי חייל של מומנדר עוואד עבדאל-עזיז, חלפן כספים בן 18, ביום הרביעי שעבר, כשהוא וחבריו נרחו מפני חיילים שהתקברו לשוק השחרור של מטבע-חזן, הפועל זה שנים בכניסה לעיר.

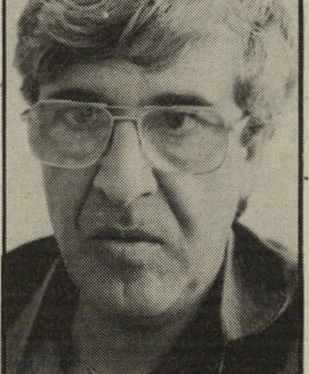
בית הבריחה נפל מומנדר, שספג כדור כרגלו, ולריברי תושבים נורו עליו יריות נוספות, כשהוא כבר שכב. גופתו הועברה למכון הפתולוגי והוחזר רה לעיר ביום החמישי. אביו נקרא למיפקדה צבאית, ושם נמסר לו שבנו ייקבר כמעמד המישפחה הקרובה, לאחר שקיעת החמה, בבית-הקברות שבשכונת שיח-דרואן בצפון העיר, ושיראג לנוכחות שני מוח"תארים בטקס.

האב אמר שהמישפחה קוברת את מיתה בבית-הקברות שלייד הערייה והוא יקבור את בנו רק שם — ואם הוא ייקבר בשיח-דרואן, המישפחה לא תשתתף בהלוויה. הממשל הומין שני מוח"תארים, סאכר חילס סג"תייה ומוסא אברושעבן מרימל, להיות עדים בקבורה, אך אחרי משאומתן שנמשך ארבע שעות התרצה כסוף המימשל שהצער ייקבר בבית-העלמין של המישפחה. המקום הוקף במיטרות צבא, ורק בני המישפחה הקרובה הורשו להשתתף בטקס.

הדרור ח'ליל, שהוציא את הגוויה מהשק בצורך הקבורה, סיפר שראה נקב של כדור שחדר לגולגולת ויצא ממצוואר, עוד נקב כדור ככתף. ועוד פגיעות של שיבעיה-שמונה כדורים בכנסן ובחזה.

עד כאן דני צידקוני.

המקורות הצבאיים ממשיכים

אח יצחק אלון, איש לא ניגש להצילו.

להכחיש את כל התלונות בלשון לאקונות: "מבדיקה ראשונה מתברר שלטענות על התעללות חיילי צה"ל אין שחר. עם זאת, צה"ל ממשך לבדוק עם כל הניגעים בדבר את התי לונות".

תולדות קול דמי אחי

צועקים אלי שן האדמה

מה היה חלקם של המיטרה, הצבא, נציבות-שירות המדינה ותושבי השכונה ברצה?

לפני שלושה שבועות רצה ישעיהו ארנטל, קצין הג"א במילואים, את גידעון אלון (העולם הזה 18.9), השבוע האשים יצחק אלון, אחיו של גידעון, את המיטרה, הצבא, נציבות שירות המדינה וכמה מתושבי שכונת קריית-משא, השכונה שבה אירע הריצה, כשותפים לריצה. פוען יצחק אלון: המיטרה ידעה, כמה שבועות לפני

Dear Dr. Bunzl,

I wish to acknowledge with thanks receipt of your letter of August 5 addressed to Prime Minister Shimon Peres, which has been brought to his attention.

The Prime Minister thanks you for writing to him on this important subject, which will receive due consideration.

Sincerely, Boaz Eppelbaum Head of Prime Minister's Bureau

המיכתב של בועז אפלבוים. ראש-הממשלה מודה לך...

תאונות בוגב האריות

מנהל רשות שדות-התעופה דרם ילדה בעזה. האם נסע במהירות מותרת?

העיר עזה, שממנה מופצים באחרון זה סיפורים מרגשים על התנהגות כוחות-הבטיחון, סיפקה השבוע סיפור אחר. ילדה בת 6 נפצעה קשה בתאונת דרכים מפגיעת רכב ישראלי, שנסע לכיוון מחסום ארו.

ייתכן שהתאונה היתה נרשמת בכרטיקה המקומית כאחת מרבות, האמלא התברר אחר-כך שהפוגע הוא ישראלי בעל תפקיד בכיר. האיש: מנכ"ל רשות שדות-התעופה, צבי גובי ארי, שאסף בריכבו, זמן קצר לפני כן, שני אנשי-מילואים, ונסע בכביש במהירות 60 קמ"ש.

התאונה אירעה בשעות הבוקר של יום החמישי, 19 בספטמבר. באותו היום, בשעות אחר-הצהריים, הופיע גוב-ארי במישרו בנתב"ג, כולו נרגש. כנף החכם היתה מקומטת מעט בגלל הפגיעה.

על מה שאירע במקום סיפר גובי ארי להעולם הזה: נסעתי בצד ימין של הכביש. מולי, במרחק 30 מטר, מצד שמאל, יצאה ילדה מחורשה ש לצד הכביש והתחילה לחצות אותו במהירות לכיוון שלי. ירדתי לשולח ה דרך, וכשהייתי עם כל ארבעת הגלגלים מחוץ לכביש עלתה הילדה על הכנף שלי, למרות שצפרתי.

יצרתי והסתובבתי. רכב שעבר במקום אסף אותה לבית-חולים. נסעתי אחריו לבית-חולים, ומשם לתחנת המיטרה, כדי למסור עדות. למחרת שבתי לבית-חולים כדי לבקר אותה, והתברר שהיא כבר שולחה לביתה. מול שלא עצרתי בכביש, היא היתה נדרסת ממש. באותו יום חזרתי לעבודה, והיתה לי הרגשה קשה. גם אני אב לילדים, ולכן הייתי מאוד מוראג.

גוב-ארי, קצין בכיר (מיל), הוא חבר מרכז-תורות וזכה בתפקידו בעיקבות מינוי מילגתי שנוי במחלוקת. כאחד רונה התפרסם כאשר שבר את קשר אייהודאות ומסר על נחיתתו בארץ של מטוס "אמריקאי", שנגעלם בדרכו מאיראן, ועל-פי דיווחים בחול נתג בנתב"ג. מישרדי-החוזן הכחיש עובדה רישמית כי המטוס המיסורי נמצא בארץ במשך זמן קצר. ממיטרת עזה נמסר להעולם הזה שגוב-ארי נסע אומנם במהירות שהיא מותרת בכביש בינעירוני, אך מכיוון שילדים צעדו בשולי הדרך, ייתכן שהיה על הנהג להאט. תיק החקירה יועבר לפרקליטות, לשם הגשת מישיפט.

כנייהם היו פניות של אנשי-רוחה, מר"ענים ומנהיגים. מאותם שפרס משתבח כידידותם.

כיצר התמודד פרס עם פניות אלה? האם הוא הגן על עמדתו, ניסה לשכנע את הפונים, הסביר את הצעת-החוק, שהוא תומך בה?

תשובה לשאלה זאת אפשר למצוא בתיכונות מורה, שעשתה דרכה בין ישראל לאוסטריה.

"בשם ידדי ישראל". הר"ר ג'זין בונצל הוא חוקר במכון האוסטרי היוקרתי לעניינים בינלאומיים, הוזכה באהדתו האישית של ראש-ממשלת אוסטריה הקודם, ברונו קרייסקי. עוד נרגש לשימעון פרס:

ראש-משלה יקר, אני כותב אליך לא רק כאיש מרעיה-מדרינה, אלא גם — ובראש וראשונה — כיהודי, המחוייב לשלום ולצדק בין הישראלים והפלסטינים. ממשלתך הציגה לפני הכנסת הצעת-חוק, הקובעת כי כל פגישה בין ישראלים ואנשי-אש"ף היא פשע, בלא להתחשב במניעי הנפגשים. במצב שבו כמעט כל העם הפלסטיני רואה באש"ף את נציגותו, מעשה כזה מאיים באופן חמור על הנסיגות הכנים והאציליים להביא להבנה בין שני העמים.

"מהעיתון לה-ימונד אני לומד, שהשר (משה) ניסים טוען כי פגישות כאלה גורמות נזק מדיני וצבאי. לא ברור למה כוונתו..."

"אין ספק (שהצעת החוק) לא תביא תועלת לשמה הטוב של ישראל בעז'לס.

"אני מבקשך לשקול מחדש הצעת חוק אומללה זאת. בכך, אני סבור, אני מדבר לא רק בשם עצמי, אלא בשם רבים אחרים, יהודים ויודים ישראל".

"התחשבות ראויה". מיכתבו של בונצל לא הושלך לפח. בירושלים התייחסו אליו בכל הכבוד הראוי.

החוקר האוסטרי קיבל מיכתב תשובה מראש לישיבתו של פרס. בועז אפלבוים (ראא הלופה): "ה"ר בונצל יקר,

"ברצוני לאשר בתורה את קבלת מיכתבך לראש-הממשלה, שימעון פרס. תוכן המיכתב הובא לידיעתו.

"ראש-הממשלה מודה לך על כי כתבת אליו בעניין חשוב זה", אשר יזכה בעיון הראוי." שני פרטים מדהימים היו בתשובה קצרצרה זו: ● היה בה רמז, שחרג מעבר לנימוס גריאד, כי בלישכתו של פרס התייחסו באהדה לנימוקיו של בונצל: ● בראשה הופיע התאריך 22 באוגוסט. באותו היום ממש נעשו כבר ההכנות האחרונות לכנס מושב מיוחד של הכנסת, כדי להניח על שולחנה את הצעת-החוק שערורייתית. תשובות דמותו יצאו כנראה מי רושלים לכל רחבי העולם המערבי, עד היום שבו נערכה, בחטף, ההצבעה בכנסת, שבה תמך המערך, על-פי דרי-שנתו הנרגשת של פרס עצמו, בהצעת-החוק, שהתקבלה בקריאה הראשונה.

הרצה, שישעיהו ארנטל חשוד כפריצה למכוניות. אילו היתה עוצרת אותו, לא היה הרצח מתרחש.

אחר-כך התנהלה החקירה בצורה שלומיאלי. למרות שהמיטרה ידעה שאחי נתקל ברצח ליד מחסן ברחוב פיק, לא מיהרה לבדוק מה מכלי המחסן. רק עשרה ימים אחרי הרצח הואילו החוקרים לפרוץ למחסן, ואז גילו בו פריטי אלקטרוניקה, שכנראה נגנבו על-ידי ארנטל.

אני חושש כי קעת תנסה המיטרה להוכיח כי הרצח אינו שפוי, ובלבד שמחדלית לא ייצאו לאור.

אשר לצבא, שהכשיר את ארנטל לשמש כקצין הג"א: נודע לי כי בגיל 17 ניסה ארנטל לרצוח ולאגוס את אמו. מייד אחרי אותו מיקרה אושפו במשך תישעה חודשים בבית-חולים לחולי-נפש. מדוע לא ידעו על כך שילטונות-הצבא? כיצר הניחו לו לשאת נשק? האם בין חיילי הג"א וקציניו נמצאים אנשים נוספים, שאינם כשירים לשרות צבאי?

אם התשובה חיובית, הרי שחי כל אחד מאיתנו בסכנה, שכן אינני יכול לדעת מתי אעבור אני בסמוך לאיש הג"א מסוים, אחוז בנשק: נציבות-שירות המדינה ידעה אף היא על מצבו הנפשי של ארנטל, עובד וטר במישרד-האוצר, ולא עשתה דבר כדי למנוע את התקפת-הטירוף, שהביאה לרצח.

לפני חצי שנה איים ארנטל ברצח על אחת מפקידות המישרד. בנציבות השתיקו את תלונתה. אילו היו מתי ייחסים ברצינות לדבריה, מתלוננים במיטרה ועוצרים אותה, אחי היה חי: אני מאשים את תושבי קריית-משא בארישות מבחילה. גידעון וארנטל הלכו לאורך 800 מטרים, וכל אותן זמן אחי צעק: "הצילה הצילו!"

כיתת בנות במכון מאיר לחזרות בתשובה שמעה את זעקותיו: תושבי רחוב גת יצאו למירפסות. בחוריי-ישיבה התגודדו בקירבת-מקום. היה שם גם עיתונאי מתדשות המתגורר בשכונה. איש לא ניגש להציל את גידעון.

אני קורא להקים ועדת-חקירה, שתברוק את הנסיבות שהביאו לרצח, ואת אופן טיפולה של המיטרה בנושא.

מדיניות עניין חשוב זה

מאות פניות הגיעו לפרס מרחבי העולם בעניין החוק לאיסור מופגש-ישלום.

איך הגיב עליהן?

עד הרגע שבו הובא לקריאה ראשונה בכנסת החוק שנועד למנוע מיפגש-ישלום בין ישראלים לפעילים באש"ף, המשיכו לזרום מחולל מיכי תביעה-מאה. כולם היו ממוענים ישי רות לראש-הממשלה, שימעון פרס.